

Nota voor Gedeputeerde Staten

Natuur en Water

Onderwerp	Voortzetting Duurzaam Schoon Grondwater
Documentnummer	DOC-00682251
Datum	19 juli 2024

0. **Samenvatting**

Door middel van het project “Duurzaam Schoon Grondwater” (DSG) voeren de provincie Limburg, de WML en de LLTB samen de “Uitvoeringsovereenkomst aanvullende aanpak nitraatuitspoeling uit agrarische bedrijfsvoering in specifieke grondwater beschermingsgebieden in Limburg” (ondertekend 7 december 2018) uit. Het project wordt getrokken door de LLTB, die hiervoor subsidie van de provincie ontvangt.

Eind 2022 is landelijk afgesproken dat bedoelde aanpak wordt ingebed in het PPLG en dat in de overgangperiode naar de uitvoering van het PPLG de aanpak wordt voortgezet met 100% rijksfinanciering. Middelen voor 2023 zijn ontvangen maar voor 2024 is nog geen definitieve toezegging gedaan. Als gevolg van de onduidelijkheid over de rijksbijdrage heeft uw college bij beschikking van 16 april 2024 uit de onderuitputting over de jaren t/m 2022 en in afwachting van een rijksbesluit middelen voor de periode van januari t/m mei 2024 worden toegekend.

Mogelijk wordt financiering voor de voortzetting van het project voor de resterende maanden van 2024 mogelijk gemaakt door aanwending van de onderuitputting 2023. Dit vereist aanpassing van de SPUK 2023. Een definitief besluit hieromtrent is nog niet genomen.

Teneinde het project te kunnen voortzetten, waarmee een brug te slaan naar de uitvoering van het PPLG en om draagvlak bij deelnemende landbouwers te behouden, wordt voorgesteld de uitvoering (voor) te financieren als beschreven in deze nota. Dit dient vastgelegd te worden in de najaarsnota. Aansluitend op voorgesteld besluit zal separaat een besluit tot subsidieverlening aan uw college worden voorgelegd.

1. **Beoogd resultaat (output/outcome)**

Verlenen van een provinciale bijdrage aan de LLTB voor uitvoering van het project “Duurzaam Schoon Grondwater” (DSG) voor de resterende maanden van 2024

2. **Toelichting**

Met het project DSG wordt uitvoering gegeven aan de ‘Uitvoeringsovereenkomst aanvullende aanpak nitraatuitspoeling uit agrarische bedrijfsvoering in specifieke grondwaterbeschermingsgebieden’, vastgesteld door GS op 27 november 2018 en gesloten tussen provincie Limburg, LLTB en WML. Met deze overeenkomst wordt invulling gegeven aan de landelijke ‘Bestuursovereenkomst aanvullende aanpak nitraatuitspoeling uit agrarische bedrijfsvoering in specifieke grondwaterbeschermingsgebieden’ gesloten op 12 december 2017 tussen rijk, IPO, LTO en Vewin. Beide overeenkomsten hebben tot doel om de uitspoeling van nitraat uit bemesting te verminderen zodat het grondwater in bedoelde gebieden voldoet aan de voor drinkwater geldende norm (50 mg/l nitraat) en waarmee de drinkwaterwinning wordt

beschermd. Bedoelde vermindering van de nitraatuitspoeling wordt bewerkstelligd door landbouwers te begeleiden en adviseren omtrent bemesting en teeltplannen.

De uitvoering van DSG in de jaren 2019-2022 werd betaald door rijk (provinciefonds), provincie en WML, ieder voor 1/3. Eind 2022 is in de landelijke stuurgroep afgesproken dat bedoelde aanpak met ingang van 2024 zou worden opgenomen in de PPLG's en dat 2023 zou gelden als overgangsjaar, met 100% rijksfinanciering. Omtrent voortzetting en financiering van de aanpak is in de landelijke stuurgroep nog niet definitief besloten. IPO en betrokken provincies zijn van mening dat voortzetting van de aanpak in 2024 noodzakelijk is ter bescherming van de drinkwaterwinning en om een 'zachte landing' in de uitvoering van de PPLG's mogelijk te maken. Omdat uitvoering van de PPLG's vanwege landelijke ontwikkelingen niet in 2024 kon starten zijn IPO en betrokken provincies verder van mening dat ook 2024 dient te gelden als overgangsjaar met 100% rijksfinanciering. Het rijk heeft hieromtrent nog geen definitief standpunt ingenomen. Wel is in de landelijke stuurgroep de intentie tot voortzetting van de aanpak in 2024 uitgesproken met financiering daarvan uit de onderuitputting over het jaar 2023. Dit laatste vereist aanpassing van de SPUK 2023, waarin besteding van middelen in 2023 wordt vereist.

Op 16 april 2024 heeft uw college aan de LLTB een subsidie ad. € 372.000,00 verleend voor de uitvoering van DSG in de maanden januari t/m mei 2024, in afwachting van een rijksbesluit omtrent de financiering. Genoemd bedrag is deels gedekt uit het bij de jaarrekening 2023 doorgeschoven restant uit 2023 op fcl. 68948 131 DU Grondwaterbeschermingsgebieden groot € 296.923 en deels uit de restant POP3-water middelen op fcl. 67991 131 POP3-water. Dit restant is opgebouwd in de jaren 2019-2022, toen de rijksbijdrage via het provinciefonds werd ontvangen. De begroting wordt hierop aangepast bij de najaarsnota 2024, conform de op 16 april vastgestelde begrotingswijziging.

Voortzetting van het project is wenselijk om een brug te slaan naar de uitvoering van het LPLG en om draagvlak bij deelnemende landbouwers te behouden. Omdat een definitief besluit of toezegging omtrent rijksfinanciering nog niet is ontvangen wordt voorgesteld de uitvoering van DSG voor de resterende maanden van 2024 -met uitloop in het vroege voorjaar van 2025 op het onderdeel monitoring- (voor) te financieren als beschreven onder punt 8, financiële en cofinancieringsaspecten, van deze nota.. Dit dient vastgelegd te worden in de najaarsnota. De daartoe benodigde begrotingswijziging is bijgevoegd. Aansluitend op voorgesteld besluit zal separaat een besluit tot subsidieverlening aan uw college worden voorgelegd.

Bijgevoegd is de door de LLTB opgestelde begroting voor de begeleiding en advisering van landbouwers voor de resterende maanden van 2024 waarin tevens de gerealiseerde kosten in 2023 en in de periode januari t/m mei 2024 zijn vermeld. Gelet op het begrote bedrag ad € 297.163 en de onderuitputting uit de subsidiebeschikking voor de maanden januari t/m mei 2024 ad € 140.439 blijft nog te financieren € 156.724.

Daarnaast wordt op basis van de gerealiseerde kosten in voorgaande jaren het benodigde budget voor monitoring geraamd op € 135.000 (veldwerk € 70.000, analysekosten: € 45.000, rapportage: € 20.000). deze kosten worden door de provincie zelf gemaakt.

In totaal is te financieren € 291.724.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Indien de SPUK 2023 door het Rijk wordt verlengd t/m 2024 geldt het voorgestelde subsidie aan de LLTB als voorfinanciering. De ter dekking ingezette middelen vallen dan vrij ten gunste van de herkomst van de middelen.

4. Lobby - aspecten

N.v.t.

5. Relatie met Programmabegroting

Het project Duurzaam Schoon Grondwater (DSG) valt onder 'Programma 1 Perspectief voor het Landelijk gebied , product 1.3.1. Waterbeheer en waterkwaliteit regionaal systeem van de programmabegroting 2024.

Voor dit product is de volgende taakverdeling afgesproken:

Bestuurlijke opdrachtgever: Portefuillehouder water Theuns;

Ambtelijke opdrachtgever: Directie;

Ambtelijke opdrachtnemer: Clustermanager.

6. Juridische aspecten

Vanwege de specifieke kennis die de (ingehuurde) adviseurs moeten hebben zal in de nog aan uw college voor te leggen subsidiebeschikking worden voorgesteld de "Regels aanbesteding provincie Limburg bij subsidiëring" niet toe te passen voor het inhuren van deze adviseurs.

Tevens zal worden voorgelegd dat de "Regels aanbesteding provincie Limburg bij subsidiëring" wel van toepassing blijven voor eventueel andere opdrachtverstrekking.

7. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

N.v.t.

8. Financiële en cofinancieringsaspecten

Voor de dekking van de subsidiebeschikking ad € 156.724 aan de LLTB en de monitoringskosten die de provincie zelf maakt tbv dit project ad € 135.000 wordt gebruik gemaakt van de restanten van budgetten binnen product 131 Waterbeheer en waterkwaliteit regionaal systeem. De totale dekking van € € 291.724. komt als volgt tot stand:

67990 131 Deltafonds Limburg, deel natte natuurparels	€ 194.695
67991 131 POP3-water, niet volledig uitgeputte subsidieplafonds oude regeling	€ 33.178
69642 131 Fysieke invest. POP3 integraal water par. 2a, voordelige afrekening	€ 700
65689 131 Grondwaterbeheer algemeen	€ 63.151
totaal	€ 291.724

De begroting wordt hierop aangepast via de bijgevoegde begrotingswijziging bij de Najaarsnota 2024. Na accordering door GS kan subsidie worden verleend aan de LLTB (ad € 156.724) Het betreft een verschuiving van bestaande middelen, binnen 1 product, binnen hetzelfde begrotingsjaar. Hierdoor heeft deze wijziging een operationeel karakter dat niet aan PS ter vaststelling wordt voorgelegd. Er hoeft aldus ook niet te worden gewacht op formele goedkeuring van PS ter uitvoering van het besluit.

9. Relatie met aanpak coronacrisis

N.v.t.

10. Arbeidsmarktbeleid

N.v.t.

11. Effecten op CO₂ en stikstof emissies (effecten op klimaat en biodiversiteit/beschermde natuur)

Vermindering van de uitspoeling van nutriënten naar het grondwater zal waarschijnlijk ook kunnen bijdragen aan het verminderen van stikstofemissies naar de lucht. Dit laatste is evenwel geen doel van DSG en wordt ook niet gemonitord.

12. Digitalisering & data governance

N.v.t.

13. Formatieve aspecten

N.v.t.

14. Samenwerking/afstemming andere clusters

Deze nota is tot stand gekomen in samenwerking tussen de clusters FIN, en N&W.

15. Voorstel:

Aan uw college wordt voorgesteld om:

1. de begroting 2024 aanpassen via de bijgevoegde begrotingswijziging bij de najaarsnota 2024;
2. te besluiten deze GS-Nota actief openbaar te maken.